

POSITIEVE GEZONDHEID ALS PARADIGMASHIFT

Carl Verheijen, directeur iPH (institute for Positive Health)

“Het aantal mensen met obesitas is in 30 jaar verdubbeld”, begint Carl Verheijen zijn presentatie. “Het is tijd voor een paradigmashift in onze manier van kijken, denken, handelen en onderliggende aannames. Daarom is een andere definitie van gezondheid noodzakelijk. Het is niet de afwezigheid van ziekte. Het gaat om: Gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.”

Voor- en nadelen

Een nieuwe definitie is nogal gedurfd. Daarom is er in een kwalitatief en kwantitatief onderzoek gekeken naar de voor- en nadelen van de nieuwe definitie. Als positief werd o.a. genoemd: De mens staat centraal. De patiënt wordt aangesproken op eigen kracht. Het gaat niet alleen om de ziekte, maar ook om het gezonde deel. Kritische opmerkingen waren er ook: Waar blijft de ziekte in deze omschrijving? Kan iedereen het wel? En is er aandacht voor de sociale omgeving?

Hoofddimensies van gezondheid

Positieve Gezondheid gaat uit van zes hoofddimensies van gezondheid. 1. Lichaamsfuncties 2. Mentale functies en -beleving (mentaal welbevinden) 3. Spiritueel-existentiële dimensie (zingeving) 4. Kwaliteit van leven 5. Sociaal-maatschappelijke participatie (meedoen) 6. Dagelijks functioneren.

“Opvallend is dat in het onderzoek zorgverleners andere waardes toekenden op deze dimensies dan patiënten”, vertelt Carl met nadruk. “Patiënten kijken veel breder. Maar een brede definitie van gezondheid met die andere aspecten is niet te vatten in nulletjes en eentjes. Daar-

om bestaat er weerstand in de medische wereld en is er nog een lange weg te gaan.”

“Opvallend is dat in het onderzoek zorgverleners andere waardes toekenden op deze dimensies dan patiënten”

Tools ter ondersteuning

Mogelijk valt het ook wel mee met de weerstand. Want het iPH wordt overspoeld met aanvragen voor ondersteuning voor invoering van Positieve Gezondheid. “Daarom hebben wij een makkelijk leesbaar spinnenweb ontworpen, waarmee je op alle zes dimensies kunt kijken hoe het ermee staat. De professional moet daarbij ook op een andere manier in gesprek gaan met de patiënt: motivational interviewing. Daarom hebben we een patiëntenfolder uitgegeven. Huisartsen kunnen deze in hun praktijk leggen.”

Om de beweging naar Positieve Gezondheid verder te faciliteren biedt iPH consultancy, trainingen en tools. Daarnaast zet het in op onderzoek. “Dat is lastig. Nu kun je het spinnenweb waardevrij invullen en aan de hand daarvan het gesprek aangaan. Hoe doe je dat met een meetinstrument? Terwijl we wel een connectie willen met de wetenschap. Dat is nog een dilemma.”

In één zin

Tot besluit vat Carl de gedachte van Positieve Gezondheid in één zin samen: Het gaat om anders kijken, anders denken, anders doen. Staat de patiënt echt centraal?

bron: Zorgenz